

Botha M (2021) Academic, Activist, or Advocate? Angry, Entangled, and Emerging: A Critical Reflection on Autism Knowledge Production. Front. Psychol. 12:727542. doi: 10.3389/fpsyg.2021.727542

Bespreking:

Deze conceptuele analyse is een dissident antwoord op een ontmenselijkende, objectiverende en gewelddadige wijze van kennisverwerving over autisme. Als opener van deze bespreking is het geen slag in het gezicht, stelt Botha, maar gewoon een rationaliteit, gedestilleerd uit de vele literatuurbeschrijvingen en gebrekkige transparantie van kwantitatieve onderzoeksmethodes. Data spreken nooit voor zichzelf. Ze zijn altijd een interpretatie, geen resultaat van een meting. In 63% van de bestudeerde artikels werd de significantie van de hypothesen gewijzigd in het voordeel van de onderzoekers (inaccurate p-waarden). Bovendien wordt de 'objectiviteit' van ontmenselijkende beschrijvingen als wetenschappelijk verantwoord en vrij van waarden beschouwd, waardoor autistische expertise, die oude kennis ontkracht, op een behendige wijze buitenspel wordt gezet.

Aan het woord is een academica die het eigen traject van autisimestudies en -onderzoek kritisch bevraagt, zichzelf een verrader noemend in het leveren van bijdragen aan een vakgebied dat haar in een categorie plaatste en tegelijk categorisch ontmenselijkte. In de omgevingsperceptie van een *outlier* te zijn, tegengesproken door diens gebrekkige notie van haar levenservaringen, een selectieve attitude ten aanzien van rechten en erkenning, alsook de agressieve cognitieve dissonantie van de academische wereld, vraagt ze zichzelf af wie ze moet zijn: academicus, activist of belangenpleiter. Dat dit nodig is, beschrijft de onderzoeker aan de hand van zowel harde sociaaleconomische realiteiten als van wetenschappelijke beschrijvingen die het mens-zijn ontnemen, en dit doorheen haar traject als bachelor-, master-, PhD-studente en *ongoing*, zonder franjes of disclaimer, maar met integriteit.

Het is de integriteit van de onderzoeker die aanmaant om ook te kijken naar "de waarden die verscholen liggen achter een gedaante van objectiviteit", pleitend voor een streng waken over onderzoeksvooroordelen (*research-design based bias*) met duidelijke transparantie in opzet, toewijzing, registratie van hypothese en het delen van data.

Botha benadrukt dat het meten van fenomenen ook door de handeling zelf kunnen veranderen. Waarmee zij doelt op een co-construeren van autisme: autisme werd in zijn creatie van het concept losgekoppeld van elke andere vorm van zijn, waardoor het stelselmatig meer en meer begrensd werd door sets van stereotypes, die dan weer als basis voor onderdrukking werden genomen. Het antigif daarvoor -epistemische autoriteit- werd tegelijk ontnomen, waardoor framing vrij spel kreeg en een daarvan ontlast geraken een titanenwerk geworden. Waarom? Omdat het wetenschappelijke discours, door de media verder gevoed, doorheen alle levensdomeinen vloeit, en mensen zich in deze sets van stereotypes gevangen voelen. De academische erfenis zou meer dan 'veel empirisch falen' moeten zijn, zou voorbij het 'soms is autismeonderzoek niet bestemd voor autisten, enkel voor academici' moeten gaan en zou ook kunnen betekenen dat het niet langer autobiografieën met objectieve argumenten monddood houdt.

Botha roept op om de academische wereld, ondanks het ervaren geweld, niet te verlaten. Ropt op om kritisch te reflecteren in overeenstemming met je al dan niet ondergesneeuwde waarden. Ropt op om schadelijk taalgebruik terug te dringen. En tegelijk te begrijpen dat de waarde van het eigen werk niet devalueert of overmatig objectief moet worden om niet in de valkuilen te trappen die weliswaar sterk ingeslepen zijn, maar niet in steen gebeiteld.